MIELIPIDE

Kaasuautoilun vähättelyn sijasta Suomeen pitäisi luoda pikaisesti vahva biokaasun osaamiskeskittymä. **OLAVI TOUKONUMMI TEKSTISSÄÄN ”LANTA BENSIINIÄ KORVAAMAAN”**

LUKIJALTA

Virasto töihin

Miksei kilpailu- ja kuluttajavirasto tee mitään maatalouden hyväksi? Onko se vain kuluttajan asialla? Mitä sitten, kun kotimainen ruoka loppuu?
T. muori

Mikä avuksi!?

Mikä avuksi, kun syrjäseudun eläintila ilman sähköä toista vuorokautta. Ei vettä, eikä edes 112 auta!?? **Ei nimimerkkiä**

Otson metsät

Menikö metsäkeskusten metsät Otsolle sosiaalitueksi? Piilotukia. Voisiko hallitus eriyttää metsät Metsähallitukselle.
Nimim. Otshii

Kalenterit

Kiitos Atria, Agri-Market ja Suomen Rehu kauniista kalenterista vuodesta toiseen. Ei ole ruoka- eikä konemainos!
Ei nimimerkkiä

Aletuottajalle

Aletuottaja AB (MT 30.12.), ei se pohjoisen tuen poisto kilpailua oikaise, ainoastaan pahimmillaan aiheuttaa konkursseja,työttömyyttä...
Ei nimimerkkiä

Selvitettävää

Voisikohan joku tietävä tässä lehdessä selvittää, mihin sylttytehtaalle johtaa jäljet, että Karjaportille kävi niin kuin kävi – köpelösti. **ent. jäsen**

Maitoa viemäriin

Valio seuloo kovalla kädellä soluja ottamalla kolme hinnoittelunäytettä 2014. **Kova hinta**

Sirut autoihin?

Maksakoot valtio ja Ollila sirut autoihin, kun kerran haluavat vakoilla missä ajamme. Hyvää siinä on, että kaahailijat jäävät kiinni. **Pekka Piippolasta**

Isännän siskolle

”Isännän kaupunkilaissiskolle” kiitos realistisesta kirjoituksesta! Osuit pyhään, arkaan paikkaan, josta ei saa puhua! MTK ja Ely ajavat suurta! Isännät uskovat! **Ei nimimerkkiä**

Kirjoituksesi oli loukkaava ja masentava. Siinä meni jouluilo. Eihän me viljelijäpuolisot osata taloutta suunnitella. **Kiitos**

Tuki oikealle biolle

Tukea turpeenkaivulle ja poltolle ei tarvita (MT 30.12.). Turve fossiilinen ja kaivuu + kuljetus fossiilisella. Tuet puulle ja bioenergialle!
Vesienpuhdistaja

Duunia tarjolla

Heti kun Rosatom rekrytoi työntekijöitä Pyhäjoelle, niin olepa Sini Saarela aistit avoinna.
Turveyrittäjä

Verot lentobensalle

Autoilun verotuksen kiristyksen sijaan verolle olisi laitettava lentopetroli, jota ei nykyisellään veroteta lainkaan. Ulkomaanmatkat myös verolle. **Nim. Yx**

Presidentin puhe

Ei sanaakaan pohjoismaisuudesta, presidentti. Ei sanaakaan? **Pohjan Akka**

Presidentin uudenvuoden puhe oli mitätön! Sen olis pitänyt lyödä nyrkkiä pöytää ja sanoa: ”Saatanan tunarit! Tehkää jo päätöksiä! Siitä teille maksetaan!” **KM**

Päästöt kuriin

Voisko meille isännille tehdä päästöjä mittaavia kalsareita, nii vois verottaa ja soveltaa päästökauppaa?
Työryhmä töihin

Pakkaus on näkyvin osa brändiä

Anu Peltola kertoi haastattelussaan (MT 27.12.) suomalaisten maaseututuotteiden kehnoista pakkauksista. Hänen mielestään tukieuroja syydetään liikaa purkkien sisältöjen kehittämiseen ja tuskin lainkaan pakkauksiin ja mielikuviin.

Mielestäni Peltola on juuri oikeilla jäljillä, vaikka tuotteiden pakkausten laatukirjo onkin melkoinen.

Olen tavannut myös erittäin pitkälle mietittyjä ja brändättyjä maaseutuyrittäjien pakkauksia.

Huono pakkaus pilaa myynnin

Verkkokauppayrittäjä **Anu Peltola** lyttää suomalaisten pientuottajien pakkaussuunnittelun. ”Huono pakkaus... este”, sano...

MT 27.12.2013

Vaikka Peltola antoi kovaa kyytiä myös hanketoiminnan saavutuksille, uskon, että niidenkin avulla pystytään pakkaus- ja myyntikulttuuria selvästi parantamaan.

Maaseudun Sivistysliitossa toimimme myös maaseudun elinkeinotoimintaan suoraan liittyvän kulttuurin parissa. Olemme tuomassa maaseutuyrittäjien käyttöön alunperin Islannissa toteutettua konseptia, jolla yrittäjät ja teolliset muotoilijat saatetaan yhteen. Tavoitteena on tänä vuonna pilotoida hankkeella.

Pyrimme luomaan tilalle tai yritykseen ilmettä ja näkyvyyttä, joka leimaa koko toimintaa. Kyse ei siis ole vain yksittäisestä pakkauksesta vaan kokonaisuudesta. Tarpeet määrittää tietenkin yritys ja sen tuotteet, mutta lisäarvo tulee toimintaan perehtyvän ammattilaisen luovuudesta.

Uskomme, että kokemukset tästä ”miksaamisesta” tulevat olemaan yhtä hyviä kuin Islannissa.

En näe hankkeiden vaikutusta suorastaan noin tuhoisana kuin Anu Peltola kärjistää. Hankkeita leimaa jäykkyys: jos pakkauksia ja ilmettä ei ole mahdutettu alkuperäiseen kokonaisuuteen, on siihen mahdotonta palata myöhemmässä vaiheessa.

Mikään tilasto ei mielestäni tue sitä, että hankkeilla elettäisiin joutilasta elämää – siitä pitää jo byrokratia huolen.

On loistavaa, että Anu Peltola on valinnut maaseudun tuotteet yhdeksi uuden verkkokauppayrityksensä vientiartikkeliksi. Uskon, että vuorovaikutuksella kehittyvät sekä tuotteet, niiden pakkaukset kuin myyntikin.

Timo Kaunisto
puheenjohtaja
Maaseudun Sivistysliitto

KARI SALONEN

Kirjoittajan mielestä Fortumin verkkoja ei pitäisi myydä. ”Kaupan estämisen pitäisi käsitykseni mukaan edelleen olla mahdollista”, hän arvioi.

Lanta bensiiniä korvaamaan

Maatalous ja liikenne aiheuttavat yhdessä 30 prosenttia Suomen kaikista ilmastopäästöistä. Osan maatalouden päästöistä aiheuttaa lannasta ilmakehään vapautuva metaanikaasu. Käyttämällä tämä metaani autojen polttoaineena vähennetään sekä autojen että maatalouden ilmastopäästöjä.

Lannan biokaasutuksella voidaan vähentää näiden sektoreiden päästöjä jopa yli neljä prosenttia eli noin miljoona CO2-tonnia vuosittain. Autojen varustaminen kaasukäyttöisiksi vaatii vain alle puolen miljardin euron lisäkustannuksen verrattuna bensiiniautoihin.

Vertailun vuoksi ”päästöttömien” sähköautojen vastaava lisäkustannus olisi yli kuusi miljardia euroa. Ero on siis yli kaksitoistakertainen.

Lannasta tuotettu biokaasu on edullista liikennepolttoainetta: se vähentää tehokkaasti ilmastopäästöjä ja se voisi tuoda vuotuista lisätuloa maaseudulle jopa yli kaksisataa miljoonaa euroa. Kaasuautoilun vähättelyn sijasta Suomeen pitäisi luoda pikaisesti vahva biokaasun osaamiskeskittymä, joka veisi suomalaiset alan toimijat jopa globaaliin menestykseen.

Olavi Toukonummi
Salo

Missä pienet metsäkoneet?

Suomi näyttää elävän kuplassa jossa ilmastonmuutosta ei tulisikaan. Ulkona sataa ja litisee. Pakkasesta eikä roudasta ole edes lupausta.

Miten tällaisena talvena voisi saada talvileimikkonsa kaupaksi? Miksi met säkoneet ovat yhä suurempia ja raskaampia? Eikö jo olisi aika kehitellä mahdollisimman kevyitä korjuukoneita?

Kun katsoo ulos ikkunasta tuota mustaa talvea niin ei tarvita muuta kuin maalaisjärkeä ymmärtääkseen sen, että tulevaisuudessa puuta voi korjata metsistä vain kevyillä koneilla tai hevosella.

Metsureiden ammattikunta vanhenee, eikä nuorisoa kiinnosta moottorisahan käyttö. Metsureiden palkkoja on nostettava, ja jonkun kaukokatseisen firman on ryhdyttävä kevyiden metsäkoneiden suunnitteluun.

Eva Jansson
Kuru

Fortumin kaupan voisi vielä estää

Fortum ilmoitti joulun alla myyvänsä sähkön jakeluverkkonsa. Ostajana on 80-prosenttisesti ulkomainen yhtiö, jonka pääosakkaat ovat australialainen ja kanadalainen pääomasijoittaja. On selvää, että monopolille löytyy ostajia.

Mielestäni verkkoja ei pitäisi myydä, ja kaupan estämisen pitäisi käsitykseni mukaan edelleen olla mahdollista. Jos valtio Fortumin pääomistajana lähiviikkoina ilmoittaisi muuttavansa mielensä, lopullisen kauppakirjan voisi jättää allekirjoittamatta.

Valitettavasti hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta on jo kertaalleen kaupan siunannut, eikä ministereiden päät näytä kääntyvän. Myynnin negatiiviset vaikutukset tulevat kokonaisuudessaan esiin vasta vuosien päästä, ja silloin vastuussa lienevät jo toiset ministerit.

Vaikka sähkön jakelutoiminta on lailla säädeltyä toimintaa, on mielestäni selvää, että laskun tästä kaupasta aikanaan maksavat Fortumin asiakkaat kohoavina siirtohintoina. Myös kansallisesti on onnetonta, että tuottava monopoli myydään. Valtio on Fortumin suurin omistaja, omistaen yli 50 prosenttia yrityksestä.

Nyt turvallisesti ja varmasti tuottavien verkkojen annetaan mennä. Pidän tätä valtion omistajapolitiikan pohjanoteerauksena.

Keskusta on esittänyt, että valtio voisi ostaa verkot. Valitettavasti tämäkään ehdotus ei hallitukselle jostain syystä kelvannut.

Ostajana olisi voinut olla uusi valtionyhtiö Infra Oy tai valtion omistama Solidium. Kaupan voisi rahoittaa esimerkiksi myymällä valtion ei-strategista omistusta, kuten TeliaSoneran tai Sampo Oyj:n osakkeita.

Kaupan jälkeen jo lähes puolet suomalaisesta jakeluverkosta on myyty ulkomaiseen omistukseen. Jos sähköverkot eivät ole strategista omistusta, niin mikä sitten on?

Kauppa on ainakin jossain määrin kyseenalainen myös huoltovarmuuden kannalta. Merkillepantavaa on, että myös Huoltovarmuuskeskus oli toivonut kotimaista, tai edes EU:n piiristä tulevaa ostajaa. Tästäkin huolimatta verkko myydään käytännössä EU:n ulkopuoliselle omistajalle, joka voi taas halutessaan myydä verkon jossain vaiheessa jonnekin eteenpäin.

Huoltovarmuus on keskeinen kysymys, jota Suomessa koetellaan myrskyjen toimesta aika ajoin, viimeksi Seija-myrskyn toimesta. Maaseudulla asuvana heräsinpä silloin itsekin sähköttömään taloon. Nyky-yhteiskunta on hyvin sähköriippuvainen.

Laki velvoittaa jakeluyhtiöt hoitamaan huoltovarmuutta, mutta epäilenpä, että tämä aihe ei ole uudella omistajalla päällimmäisenä mielessä. Mikä muu intressi ulkomaisella pääomasijoittajalla ostaa suomalainen monopoli on, kuin maksimaalisen taloudellisen voiton tekeminen?

Monopolin 640 000 asiakkaalla ei ole muuta mahdollisuutta kuin maksaa sähkönsä siirtomaksut. Muuttaisipa maan hallitus vielä mielensä.

Antti Kaikkonen
kansanedustaja (kesk.)
Tuusula

Ruuan haaskauksesta

Olen seuraillut sivusta, kuinka ruokaa työnnetään kotitalouksissa roskiin ja kaatopaikoille. Meidän taloudessa koirat, kissat, lampaat, naudat ja siat hoitelevat sen, mitä perheeltä vähän jää, kuten ruuantähteet, luut, kaikenlaiset kananmunan, banaanin, lantun ynnä muun kuoret ja niin edelleen.

Nyt selvisi, että kolmannes kaikista talouksien pois heitettävistä eineksistä koostuu kahvinporoista. Hyvänen aika, nehän meillä on viskattu tunkioon.

Nyt näin uuden vuoden tullessa pelastaisin maailmaa omalta osaltani ja toivoisin lukijoilta vinkkejä, miten ne porot valmistaisin (elukat ei niitä syö). Olisiko niistä kastiketai keittoaineksiksi vai tulisiko niistä jonkinmoinen jälkiruokaherkku?

> »Nyt selvisi, että kolmannes kaikista talouksien pois heitettävistä eineksistä koostuu kahvinporoista.«

Pitäisiköhän niitä hienontaa lisää vai jätänkö suodatinpussinkin niin kuin sattumaksi? Mitkähän mausteet kahvinporojen kanssa parhaiten synkkaisi?

Reseptiä vailla

Ota kantaa tekstiviestillä

- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

■ Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?

Suomiruualle lisää arvostusta?

Kotimainen ruoka ja ennen kaikkea raaka-aineet potevat aliarvostuksen tilaa. Henrik Schäferin kolumni (MT 27.12.) luomusta kuvaa tilannetta hyvin. Varsinkin hänen johtopäätöksensä voisivat olla sovellettavissa käytäntöön.

Tuotteistaminen, brändäys on onnistunut luomupuolella kohtalaisesti. Syy siihen ei löydy puhtaasta Suomesta vaan kansainvälisestä laatujärjestelmästä – ehdoista.

Suomibrändiä on toivottomasti yritetty useasti luoda ja sitä kautta nostaa kotimaisen ruoan arvostusta – turhaan. Näitä hankerahalla pyöriviä tahoja tulee ja menee, ja näin jatkuukin ilman konkreettista tulosta.

Kyseiset hankkeet sentään työllistävät 2 tai jopa 3 projektityöntekijää ja toiminnanjohtajan. Saavutus sekin.

Maataloutemme korkeampia ”tukiehtoja” on koitettu hyödyntää brändäyksessä. Silti esimerkiksi viljan hinta on Baltian ohella Euroopan alhaisempia.

Uusin yrittäjä on liha-ala. Pitäisikö kotimainen liha sekoittaa ulkomaiseen lihaan, jotta sen arvo nousisi? Ehkä paras tapa olisi kieltää ”Suomi” –logot, laatulogot yms. ja puhua vain EU-lihasta. Tuonkin hankerahan voisi käyttää vaikka alkutuotannon tukiin. Siis 50% suomituotetta sekaan, niin suomiraaka-ainekin kelpaa?

Joka maassa oma maa on mansikka. Esimerkiksi saksalaiset pitävät suomituotteita heikompilaatuisina. Suomessa asia on päinvastoin.

Perusteluina suomalaiset sanovat muualla käytettävän enemmän torjunta-aineita. Saksalaiset taas epäilevät, ettei kylmässä pohjoisessa torjuntaaineet häviä maaperästä. Tavanomaiset viljelijät sanovat, etteivät torjunta-aineet ole haitallisia – luomu esittää eriävän mielipiteensä. Oli miten oli, kaikki ruoka toivon mukaan ravitsee meitä.

Soveltakaamme Henrik Schäferin ehdotusta hiukan toisin: Sekoitamme suomiruoan ulkomaiseen ja kiellämme kaikki kansalliset laatulogot. Maailmalla tunnustettuja laatujärjestelmiä, kuten luomua, meidän ei tarvitse tuhota, sillä luomu viedään muutenkin käsistä – jos ei kotimaahan niin vientiin.

Hankerahoitukset kielletään syrjivinä – EU vastaisina. Samoin menekinedistäminen. Jos ruoka ei kelpaa on siinä vikaa.

Hyvänä esimerkkinä siitä voidaan pitää luomua; aina kun hankerahoitus myönnetään – luomuviljelyn suosio laskee kolmen vuoden viiveellä. Luomu elää kotimaan ja ulkomaiden kysynnästä. Nuokin rahat löytäisivät paremman kohteen.

Martti Peltola
Mäntsälä

VIERASKOLUMNI

Sote-solmu on yhä avattavissa

Uusi vuosi tarjoaa mahdollisuuden tarkastella edellisen vuoden tilannetta uudelleen ja toisinaan myös tilaisuuden aloittaa puhtaalta pöydältä. Eduskunnan vuosi päättyi varsin sekavissa tunnelmissa hallituksen työryhmän jätettyä raporttinsa sosiaali- ja terveysuudistuksesta.

Uudistus lähti väärille raiteilleen heti alussa, kun hallitus sitoi kuntarakenteen ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukset toisiinsa. Uudistuksia tehtäessä tärkeintä on aloittaa toiminnasta ja tehtävistä: siitä, miten palvelut ja lääkäriin pääsy saadaan turvattua. Rakenne saadaan sen jälkeen palvelemaan haluttua toimintaa.

Uudistuksen tarve on selkeä. Ensinnäkin tarvitsemme perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation. Käytännössä sen pitäisi vähentää ihmisten pompottelua paikasta toiseen. Puhutaan katkeamattomasta hoitoketjusta. Siitä, että lonkkaleikkauksen jälkeen kuntoutuminen tapahtuu mahdollisimman nopeasti ja oikealla tavalla.

Toiseksi palvelujen järjestämiseksi tarvitaan riittävän leveät hartiat. Asiantuntijoiden mukaan vaativan sosiaalitoimen ja terveydenhuollon järjestäjätahoja tarvitaan Suomeen korkeintaan 20. Jokaisella alueella on oltava ympärivuorokautinen päivystys.

Järjestävien tahojen vähentyessä myös tietojärjestelmien yhtenäistäminen ja tehokkuus on saatavissa uudelle tasolle. Tämä taas mahdollistaa hoitavan henkilöstön keskittymisen paremmin perustehtäviinsä, potilaiden hoitamiseen.

Kolmanneksi rahoitus on muutettava yksikanavaiseksi. Nykyään ihmisten terveyspalveluilla saattaa olla jopa kahdeksan eri maksajaa. Osan maksaa potilas itse, osan kunta, Kela korvaa osan, joskus maksajana on työnantaja tai vakuutusyhtiö ja niin edelleen. Monikanavainen rahoitus aiheuttaa myös tehottomuutta ja ihmisten pompottelua paikasta toiseen. Käytettävissä olevat rahat tulee pistää samaan koriin.

Neljänneksi johtamisessa ja asioiden mittaamisessa on tapahduttava selkeä muutos. Toimenpiteisiin perustuvan mittariston tulee muuttua selkeämmin ihmisten terveyttä mittaaviksi. Käytettävissä olevalla rahalla on siis saatava mahdollisimman paljon terveyttä.

Keskusta on pitänyt esillä kotikunta-maakuntamallia. Siinä leveämmät hartiat pääsääntöisesti sairaanhoitopiirien pohjalta vastaavat terveydenhuollosta ja vaativammasta sosiaalitoimesta. Palvelut säilyvät lähellä, vaikka järjestämistahojen lukumäärä vähenee merkittävästi. Tällä mallilla voidaan edetä myös kohti rahoituksen yksikanavaisuutta, kun järjestämistahoja ei ole useita.

Miten Sote-solmu olisi avattavissa? Oma ehdotukseni on seuraava:

Hallitus luopuu sairaanhoitopiirien lakkauttamisesta ja isäntäkuntamalliajattelusta. Ensimmäisenä askeleena perusterveydenhuolto ja vaativampi sosiaalitoimi siirtyisivät kunnilta sairaanhoitopiireille. Erikoissairaanhoito siellä jo on. Tällä askeleella uudistusta pystytään viemään eteenpäin jo tällä vaalikaudella ja se saadaan järkeville raiteille. Muuten aika loppuu. Ei tarvita uutta hallintoa ja eteneminen voidaan aloittaa heti.

Toinen vaihe tapahtuu seuraavalla vaalikaudella. Kokonaisuudistuksessa on oltava mukana rahoitus, tietojärjestelmien yhteensovittaminen, johtaminen ja hallinto, sekä työnjako sairaanhoitopiirien kesken että myös erityisvastuualueiden kesken

JUHA SIPILÄ on kansanedustaja ja keskustan puheenjohtaja.
juha.sipila@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Sää on jatkunut jo jonkin aikaa tavanomaista lämpimämpänä. Onko se ehtinyt jo aiheuttaa ongelmia?

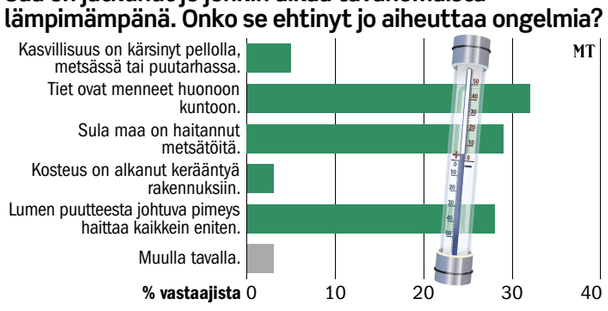

Leuto talvisää miellyttää metsuria

Taisi olla MT:n toimitus turhan kielteinen viime viikon kysymystä laatiessa. Verkon lukijat löysivät leudosta säästä paljon hyviä puolia.

Rakennusten lämmityksessä on säästetty eikä lumi ole estänyt taimikonraivauksia.

”Miksi tästä pitää etsiä ongelmia? Minä ainakin olen nauttinut tästä kun voi joskus tehdä metsätöitä tarvitsematta kahloa lumessa, syksyllä ei kerkeä kun on peltohommat ja niiden päälle koneiden huollot. Keväällä taas on muut kiireet varastolla ettei metsään ennätä”, toteaa nimimerkki Kerrankin loisto kelit.

Eteläneläjältä irtoaa monta hyväntuulista huudahdusta: ”Hyvä kun ei ole liukasta! Säilörehu ei ole jäässä! Navetan ilmastointi voi olla täysillä! Lämmityskustannukset alhaiset! Pohjavettä riittää! Eli hyvä näin!”

Stalinin asfalttia ja latuja kaivataan

Puukuskia kuitenkin kuumottaa. Metsätiet ovat pehmeitä eikä talvikorjuukohteille ole vielä mitään asiaa.

”Täällä pohjoisessa lumi ehti sataa maahan ja nyt on joka paikka jäässä ja tiet ovat suoranaisia luistinratoja. Säästöjen takia ei hiekoteta ja muutenkin teiden hoito ollut retuperällä. Pellot kärsii, kun ovat lähes lumettomia ja jos nyt tekee pakkasen. Kuivilla mailla on metsätyöt onnistunu tehä, mutta ei muualla”, pöllö kertoo.

”Kyllähän soratiet kovilla ovat, kuopat syvenevät ja reunat ovat pehmenneet kuin konsanaan talven jälkeen kevätrospuutossa.

Moto hakkasi tuulenkaatoaukot, en tiedä kuinka ajo onnistuu kun pakkasista ei ole tietoakaan. Metsäteillänikin paikoin upottaa, kun ei ole riittävästi kantavaa kerrosta pinnassa. Odottelen ”Stalinin” asfalttia pakkasten ansiosta, silloin rupeaa kantamaan paikat”, S-H.H. toivoo.

Talvilajien harrastaja kaipaa lunta.

”Lämpimyydestä on ollut monenlaistakin haittaa, joista yksi on se ettei ole päässyt hiihtämään”, Osku toteaa.

Mikä muuttuu vuonna 2014?

Nyt kysymme, miten vuodenvaihteessa voimaan astuvat muutokset laeissa ja asetuksissa vaikuttavat arkeesi. Vastaa viikon kysymykseen osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi.

SUVI NIEMI